

ГЕНДЕРНА РІВНІСТЬ ТА ПОЛІТИКА РІВНИХ МОЖЛИВОСТЕЙ ЩОДО ВРАЗЛИВИХ СОЦІАЛЬНИХ ГРУП В ПРОСТОРИ УНІВЕРСИТЕТУ

Маліков В.В.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

Провідними чинниками у побудові сучасного суспільства рівних прав і можливостей та соціальної справедливості в Україні залишаються недискримінація вразливих соціальних груп та гендерна рівність. Питання рівності і різноманіття є надзвичайно важливими для університетів як закладів, в яких навчаються і викладають тисячі людей різного походження та ідентичностей з багатьох країн.

Метою доповіді є виявлення придатних для реалізації в Україні принципів і практик політики рівних можливостей і недискримінації в американських і британських університетах. У Великій Британії та США університети ставляться дуже відповідально до інклюзивної політики та дотримання рівного доступу до освіти. Вони прагнуть створити дружнє середовище для всіх студентів і викладачів. В Україні подібні політики і практики недискримінації залишаються не розробленими попри те, що університетська спільнота є дуже різноманітною, а вразливі соціальні групи в ній переживають пригнічення і брак захисту.

Академічна спільнота визначає «рівність» як відсутність несправедливої соціальної ієрархії на основі сексуальної орієнтації, віку та статі, інвалідності, етнічності та релігії, а «різноманітність» – як наявність і співіснування різних ідентичностей та культурних традицій. Принцип недискримінації в університетах Британії та США і створення рівних можливостей в роботі і навчанні для всіх реалізується наступними шляхами: укладання і виконання програм та стратегій рівності і різноманітності для університету та його окремих підрозділів з кількарічним календарним планом і конкретними кількісними і якісними показниками; участь у загальнонаціональних рейтингах для зовнішньої оцінки поступу університетів на шляху до рівності і різноманіття; регулярний внутрішній моніторинг щодо несправедливих переваг або бар'єрів в академічній кар'єрі чи навчанні, обумовлених віком, сексуальною орієнтацією, статтю, та іншими захищеними ознаками; відкритість до діалогу і зворотного зв'язку у випадках дискримінації; діяльність мереж й об'єднань жінок, людей з інвалідністю, ЛГБТ+ викладачів, котрі представляють відповідні вразливі групи; проведення тренінгів з толерантності і подолання прихованих упереджень, упровадження інклюзії у викладацьку діяльність і навчальні дисципліни.

Ці практики підтримання рівності і недискримінації свідчать про відповідальну і послідовну політику адміністрації, викладачів і студентів в американських і британських університетах. Вони формують гендерно чутливе освітнє середовище університету, підвищують професійну компетентність майбутніх фахівців. Люди можуть найкраще навчатися, викладати і проводити наукові дослідження тоді, коли застосовують свої інтелектуальні здібності без бар'єрів і страху. Охарактеризований досвід і практики варто реалізувати в Україні.